

Ikke bare «Barøy»

Nordlandsposten for 12.10. inneholdt en interessant og detaljert skildring av engelske flys senkning av d/s «Barøy» i september 1941. Dessverre var det også en rekke passasjerskip og hurtigruter som i okkupasjonstiden ble senket av britiske fly, ubåter og overflate-skip. Over 1.000 nordmenn mistet livet ved disse senkningene.

Jeg nevner en del av de skip som ble senket:

Hurtigruteskipet «Sanct Svithun» ble ved 19-tiden den 30.9.43 angrepet og senket av britiske fly ved Stad. Minst 41 nordmenn, bl.a. skipets 3 styrmenn, omkom. Kaptein Samuel Alsaker, som ble reddet, uttalte etter forliset «Mitt skip kunne tydelig sees å være et norsk rutedampskip. Flyverne, som gikk i lav høyde, måtte også se at det var kvinner og barn ombord.»

Hurtigruteskipet «Richard With» senket 13.9.41 av britisk ubåt utenfor Rolvsøya. 96 nordmenn + 7 tyskere omkom.

Hurtigruteskipet «Vesterålen» senket av britisk ubåt utenfor Nuvsfjorden den 17.10.41. 60 nordmenn omkom.

Hurtigruteskipet «Irma» senket av engelske motortorpedobåter på Hustadvika 13.2.44. 61 nordmenn omkom.

Hurtigruteskipet «Mira» senket utenfor Brettesnes av engelsk jager den 4.3.41. Ca. 10 nordmenn omkom.

Da «Vindafford» av Stavan-ger ble senket av britiske fly i Skudefjorden 28.11.41 omkom 32 nordmenn og 2 tyskere. 15 nordmenn mistet livet da «Torridal» ble senket på Folla av britisk ubåt 5.4.45.

En av de aller største skipskatastrofer gjennom tidene utspant seg om formiddagen 27.11.44 da Bergenskes «Riegel» ble senket av engelske fly utenfor Rossøya ved Tjøtta. 8 nordmenn og 2.562 utlendinger, hovedsaklig russiske krigsfanger, omkom. Ved Titans forlis 14.4.12 omkom «bare» 1502 personer.

Ifølge øyenvitner ble angrepet utført av 25-30 engelske fly. Verst var det at flyene beskjøt folk i vannet som forsøkte å redde seg. Også folk som hadde reddet seg i land ble beskutt. En av livbåtene ble tatt under ild og tre mann som var i båten ble drept.

Jfr. her hva motstandsman-nen, kommandørkaptein Ole Siem opplyser i forordet til Trygve Nordangers bok «Lang kyst». Folk som var reddet fra krigsforliste skip på kysten fortalte, at det fra fly som senket skip, ble skutt på livbåtene hvori de reddede befant seg.»

Mens 431 skip i den såkalte uteflåten gikk tapt, gikk 219 fartøyer ned i hjemme-flåten. Ifølge foreliggende statistikk, utarbeidet av Sjøfartskontoret i 1948, ble 28 fartøyer i hjemme-flåten senket av britiske ubå-ter, ca. 20 av engelske overfla-tefartøyer, mens 79 fartøyer over 50 registertonn ble senket av engelske fly. Dessuten totalforliste over 50 fartøyer hvor man ikke er sikker på om senk-ningene skyldes minespreng-ning eller torpedoer.

La meg tilføye at engelskmennene også gjorde forsøk på å senke hurtigruten «Polarlys», «Lofoten» og «Kong Harald».

KILDER: Bl.a. Einar B. Larsen: «Rutefart og krig i Nord-Norge», Trygve Nordanger: «Lang kyst», A.I.Bru: «Det står skrevet» + diverse rapporter og aviser.

John Sand